

KIVA ainekava 2. kooliastmele

1.1 Kiva õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kursuse lõpetaja:

- 1) mõistab enda ja teiste tundeid ning suudab neid aktsepteerida;
- 2) teab, et kõik inimesed on erinevad ja aktsepteerib seda (*arvestab sellega*);
- 3) mõistab, kuidas saab olukordi muuta ja kohtleb teisi lugupidavalt;
- 4) oskab märgata kiusamist ja teab, kuidas käituda;
- 5) saab aru grupis toimivatest suhetes.

1.2 Valik õppeaine kirjeldus ja maht

KIVA aine maht on 35 tundi. Ainet käsitletakse igapäevaeluga seostatult. Aine õppimine toimub KIVA programmi alusel. Tunnid koosnevad vestlustest, rühmatööst, kiusamise teemalistest lühifilmidest ja rollimängu-harjutustest. Tundide teemad liiguvad üldistest- nagu austuse tähtsus inimsuhetes- kiusamisele, sh selle mehhanismidele ja tagajärgedele. Paljud tunnid keskenduvad sellele, millist rolli mängib kiusamise või selle lõppemise juures grupp või klass. Rühma harjutused aitavad õpilastel välja mõelda ja harjutada mitmesuguseid viise, kuidas nad saavad ahistatud eakaaslast toetada. Kursuse käigus võtab kogu klass omaks kiusamisvastased reeglid. Iga reegel keskendub tunni põhiteemale. Kooliaasta lõpus pannakse loodud reeglitest kokku KiVa leping, millele igaüks annab oma allkirja.

1.3 Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine

Õppetegevuse kavandamisel ja korraldamisel

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimumist teiste õppeainetega ja õppeaineid läbivate teemadega;
- 2) fookuses on suhtlus-, enesemääratlus-, sotsiaalne ja kodaniku- ja kultuuri- ja väärtuspädevus
- 3) taotletakse, et õpilase õpikoormus ja iseseisvate tööde maht on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab õpilasele piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegeleda;
- 4) võimaldatakse õppida individuaalselt ja üheskoos teistega, et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ja iseseisvateks õppijateks, loovateks, ettevõtlikeks ja kriitiliselt mõtlevateks isiksusteks ning arendada meeskonnatöö oskusi;
- 5) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) lähtutakse kooli põhiväärtustest (algatus, koostöö, julgus, rõõm, kokkuhoidmine, märkamine), mis on ära toodud Suure-Jaani Kooli õppekavas;
- 7) rakendatakse aktiivõppe meetodeid - rollimäng, rühmatöö, projektid, e-õppemängud;
- 8) kaasatakse õppesisu käsitlemisel valiku tegemisse õpilasi nende eelnevaid teadmisi ja oskusi arvestades ja õpivajadusest lähtudes.
- 9) lõimitakse tegevused inimeseõpetuses õpituga.

1.4 Hindamise alused

Õpitulemuste hindamise aluseks on Suure-Jaani Kooli õppekava üldosas sätestatud hindamise korralduse põhimõtted. Hindamisel kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist. Kujundava hindamise puhul keskendutakse eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Kokkuvõtval hindamisel võrreldakse õpilase saavutusi taotletavate õpitulemustega. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja arvestuslike hinnetega.

1.5 Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus saab rühmatöö või rollimängu tegemiseks mööblit ümber paigutada, on internetiühendus ning audiovisuaalse materjali kasutamise võimalus. Võimalusel toimub osa õppest informaatika klassis, kus õpilasel on eraldi arvutitöökoht, erandjuhul on kaks õpilast ühe arvuti taga. Arvutiklassis on dataprojektor, igal arvutil on kõrvaklapid ja mikrofoniid. Koolil on tahvel- ja sülearvutid, mida õpilased saavad õppetöös kasutada.

1.6 Kiva õpitulemused

Õpitulemused

Austus

Õpilane:

- 1) mõistab, et igal õpilasel on õigus turvalisele õpikeskkonnale;
- 2) mõistab, et üksi olemine erineb teistega koos olemisest ja et mõlemad on olulised;
- 3) mõistab austuse tähtsust inimsuhetes ja teab, milline on austav käitumine, milline mitte;
- 4) mõistab, mis on inimestevaheline suhtlemine ja milliseid probleeme see võib kaasa tuua;

Grupp

Õpilane:

- 1) teab, mis on grupp;
- 2) on mõelnud sõbraliku grupi näidetele;
- 3) mõistab grupis suhtlemise iseloomulikke jooni;
- 4) mõistab, et vahel käitunud grupis vastupidiselt oma tahtmisele (grupi surve);
- 5) mõistab, et grupis on inimestel erisugused rollid ja et grupp ise aitab neid rolle selgitada;
- 6) teab, kuidas grupiga ühineda ja kuidas aidata teistel grupiga ühineda;
- 7) on mõelnud sellele, missugune grupp on tema enda klass.

Kiusamise äratundmine

Õpilane:

- 1) teab, mis on kiusamine ja oskab kiusamisolukorra ära tunda;
- 2) teab, mis ei ole kiusamine (on lihtsalt konflikt või kaklus);
- 3) teab kiusamise mitmesuguseid vorme;
- 4) teab, kui levinud probleem on kiusamine;
- 5) mõistab, et kuigi kiusamine on levinud, ei ole see vastuvõetav;
- 6) teab, kellele kiusamisest rääkida ja kuidas sellega koolis tegeletakse.

Kiusamine varjatud kujul

Õpilane:

- 1) saab aru varjatud kiusamise mõistest;
- 2) saab aru, mis on segasõnumid;
- 3) teab, mis on küberkiusamine;
- 4) mõistab, et ka varjatud kiusamine teeb haiget ja on keelatud;
- 5) teab, kuidas end Internetis kiusamise eest kaitsta.

Kiusamise tagajärjed

Õpilane:

- 1) saab aru, mis tunne võib olla, kui sind kiusatakse;
- 2) teab, millised on kõige tavalisemad kiusamise tagajärjed;
- 3) saab aru, et kiusamise ohvriks olemine võib su elu mõjutada ka mitme aasta järel;
- 4) on mõelnud oma klassi heaolu peale ja võimalikele muudatustele, mis on aset leidnud.

Osalemine kiusamises

Õpilane:

- 1) on mõelnud enda suhtumise üle kiusamisse;
- 2) on märganud, et enamik tema klassikaaslastest on kiusamise vastu;
- 3) mõistab, et alati ei käituta vastavalt oma tegelikule arvamusele (grupi surve);
- 4) tunneb kiusamisolukorras esinevaid rolle;
- 5) on mõelnud oma käitumisele kiusamisolukordades.

Vastuseis kiusamisele

Õpilane:

- 1) on teadlik viisidest, kuidas ta saab ohvrit toetada;
- 2) on mõelnud, miks võib olla raske ohvri poolele asuda;
- 3) mõistab, ei isegi väikesed žestid võivad ohvri enesetundele hästi mõjuda;
- 4) on proovinud kiusamisolukorras mitmesuguseid käitumisviise.

Mida teha kui mind kiusatakse

Õpilane:

- 1) teab, mida teha kui teda kiusatakse;
- 2) teab, mida mitte teha, kui teda kiusatakse;
- 3) teab, mis on enesekindlus;
- 4) teab, mis tema koolis juhtub, kui mõni õpetaja teada saab, et kedagi kiusatakse;
- 5) teab, et kellelegi enda kiusamisest rääkimine võib olla keeruline.

KIVA kool- teeme koos ära

Õpilane:

- 1) on korranud aasta jooksul loodud kiusamisvastaseid reegleid;
- 2) on mõelnud sellele, mida need reeglid tema klassi jaoks tähendavad;
- 3) on mõelnud sellele, mida klass saaks teha, et tulevikus kiusamist ei esineks;

- 4) teab, millised tagajärjed on reeglite rikkumisel.

Kuidas meil läheb

Õpilane:

- 1) on mõelnud sellele, kuidas olukord klassis tema meelest muutunud on;
- 2) on näinud, mida teised sellest arvavad;
- 3) on mõelnud, kuidas tema sellele muudatusele või olukorra püsimisele kaasa on aidanud.